

Ακουστική Οικολογία: Ηχοτοπίο του Δάσους

**Βέλτιστο
Σενάριο**

Γνωστικό αντικείμενο:

Διαθεματική Ομάδα

Δημιουργός Σεναρίου: ΚΥΡΙΑΚΗ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ (Εκπαιδευτικός)

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.

Σημείωση

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν αυτόματης δημιουργίας και εκτύπωσης του Ψηφιακού Διδακτικού Σεναρίου με Τίτλο: «**Ακουστική Οικολογία: Ηχοτοπίο του Δάσους**».

Δημιουργήθηκε στις **07/16/2015 - 13:31** και έχει υποστηρικτικό ρόλο στο έργο του εκπαιδευτικού.

Δεν αντικαθιστά το Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο, το οποίο περιέχει όλο το Διαδραστικό Περιεχόμενο και αξιοποιεί τις ψηφιακές δυνατότητες της Πλατφόρμας «Αίσωπος».

Το σενάριο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως «Βέλτιστο» ύστερα από αξιολόγηση από δύο αξιολογητές και είναι αναρτημένο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του στην Πλατφόρμα «Αίσωπος».

Το Διαδραστικό Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του βρίσκεται στον σύνδεσμο:

<https://aesop.iep.edu.gr/node/12382>

Επισημαίνεται ότι τα σενάρια της Πλατφόρμας «Αίσωπος» διακρίνονται σε:

Υποδειγματικά Σενάρια: Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια που έχουν προκύψει από επιστημονικές επιτροπές εμπειρογνομώνων (Εκπαιδευτικοί Αυξημένων Προσόντων, Σχολικοί Σύμβουλοι, Μέλη ΔΕΠ / Επιστημονικό Προσωπικό του ΙΕΠ).

Βέλτιστα Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία άνω των 70 μονάδων.

Επαρκή Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία από 50 έως 70 μονάδες.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» - MIS: 479325, ΣΑΕ: 2014ΣΕ24580051.

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Η Πλατφόρμα Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής, Αξιολόγησης και Παρουσίασης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος», αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης.

Ομάδα Επιστημονικής και Διοικητικής Εποπτείας της Πράξης:

Επιστημονικός Υπεύθυνος Πράξης για τις Δράσεις που αφορούν το Ι.Ε.Π: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 1: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 2: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Υπεύθυνος Υποέργου 3: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Επιστημονική Συντονίστρια των ειδικών επιστημόνων του Υποέργου 1: Βασιλική Καραμπέτσου, Φιλολόγος, Εισηγήτρια Ι.Ε.Π.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Φύλλα Εργασίας Σεναρίου

Το παρόν ψηφιακό σενάριο περιέχει φύλλα εργασίας, τα οποία είναι συνημμένα στο αρχείο «PDF» και μπορείτε να τα ανοίξετε κάνοντας διπλό κλικ πάνω στο εικονίδιο.

- 1η Φάση: Δεν υπάρχει
- 2η Φάση: Δεν υπάρχει
- 3η Φάση: Δεν υπάρχει
- 4η Φάση: Δεν υπάρχει

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.

Γενική Περιγραφή Σεναρίου

Γνωστικό Αντικείμενο

Διαθεματική Ομάδα (Γυμνάσιο)

Εκπαιδευτικό Πρόβλημα

Στη σημερινή εποχή της εικόνας είναι απαραίτητη η ανάδειξη των υπόλοιπων "παραγκωνισμένων" αισθήσεων, όπως είναι η ακοή, για την επίτευξη της βίωσης πιο ολοκληρωμένων δι-αισθητηριακών εμπειριών. Όσον αφορά το μάθημα της μουσικής, ένας από τους βασικούς στόχους των προγραμμάτων σπουδών είναι η σύνθεση. Ο στόχος αυτός αναφέρεται στη δημιουργία πρωτότυπης μουσικής με τέτοιο τρόπο, ώστε να ικανοποιούνται τα αισθητικά πρότυπα των μαθητών και να δίνεται η δυνατότητα επικοινωνίας συναισθημάτων και ιδεών. Συχνά, όμως, ο στόχος αυτός παραμελείται στην καθημερινή εκπαιδευτική διαδικασία λόγω της φαινομενικής δυσκολίας που παρουσιάζει, ενώ δεν δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές να βιώσουν τη χαρά της δημιουργίας, παραμένοντας τελικά απλοί ακροατές της τέχνης της μουσικής. Στον τομέα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, η ακουστική οικολογία αποτελεί ένα καινούργιο επιστημονικό και καλλιτεχνικό ρεύμα με κύριο σκοπό την ενημέρωση του ανθρώπου για τη σημασία που έχουν οι ήχοι του περιβάλλοντος (αστικού, φυσικού, οικογενειακού κ.ο.κ.) στην προσωπική του ευημερία και ευμάρεια. Δεδομένου, ότι η αίσθηση της ακοής έχει ιδιαίτερα παραμεληθεί, το αποτέλεσμα είναι ότι ο άνθρωπος έχει ελάχιστα βοηθήσει στη διατήρηση ενός ακουστικού περιβάλλοντος υψηλής ποιότητας, με άμεσες συνέπειες στην υποβάθμιση της καθημερινής του ζωής, όπως είναι η διαρκής έκθεση σε θορύβους μεγάλης διάρκειας και έντασης.

Το παρόν σενάριο σχεδιάστηκε με στόχο την ανάπτυξη της ενεργητικής ακρόασης και την ευαισθητοποίηση των μαθητών πάνω στους ήχους και τα ηχοτοπία που μας περιβάλλουν. Επιδιώκει τη συνειδητοποίηση της σπουδαιότητας της ακουστικής εμπειρίας, η οποία μπορεί να συμβάλει στην αίσθηση του «ανήκειν» στο περιβάλλον και στην έγερση της επιθυμίας για την αποτελεσματική προστασία του. Επιπλέον, αποβλέπει στο να βοηθήσει τους μαθητές να ανακαλύψουν τον αόρατο, αλλά μαγικό κόσμο των ήχων. Τέλος, επιδιώκει να αξιοποιηθεί το πρωτογενές αυτό υλικό στη σύνθεση πρωτότυπης μουσικής κι έκφρασης συναισθημάτων μέσα από δημιουργικούς και καινοτόμους τρόπους.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Γενική περιγραφή περιεχομένου

Ο τρόπος προσέγγισης του θέματος θα γίνει με μία διαδικασία που θα ενσωματώνει την έρευνα, την περιπέτεια και τη δημιουργικότητα. Αρχικά, οι μαθητές θα αναγνωρίσουν και θα χαρακτηρίσουν ήχους από την καθημερινή τους ζωή, εστιάζοντας στη σημαντικότητα των ήχων και στην επιρροή που έχουν πάνω στην ποιότητα της ανθρώπινης ζωής. Στη συνέχεια, θα δημιουργήσουν ηχητικούς χάρτες της τάξης και του σχολείου τους, ενώ θα πραγματοποιήσουν ηχητικό περίπατο σε ένα δάσος, σε κάθε περίπτωση καταγράφοντας τους ήχους που χαρακτηρίζουν τα διαφορετικά ηχοτοπία. Το σενάριο θα ολοκληρωθεί με τη μουσική (ανα)σύνθεση και τον αυτοσχεδιασμό πάνω στους ήχους του δάσους, χρησιμοποιώντας με δημιουργικό τρόπο μουσικά όργανα, τη φωνή, ηχοποιητικά αντικείμενα κι εφαρμόζοντας βασικές αρχές της σύνθεσης μουσικής.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Butler, T. (2006). A walk of art: the potential of the sound walk as practice in cultural geography. *Social and Cultural Geography*, 7(6): 889—908.

Ετκμετσόγλου, Ι. (2009). Η Ακουστική Οικολογία στο Σχολείο: Το Δάσος ως Πηγή και Διαμορφωτής των Ήχων του Περιβάλλοντος. *Πρακτικά 1ου Πανελληνίου Διεπιστημονικού Συνεδρίου Τέχνης και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης: Η Τέχνη ως εργαλείο εκπαίδευσης για το περιβάλλον. Παιδαγωγικές/Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις για το Δάσος/Δέντρο & την Ανακύκλωση*, σ. 58-65. Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής και Ίδρυμα Ευγενίδου.

Ετκμετσόγλου, Ι. (2014). *Βασική ορολογία Ακουστικής Οικολογίας για παιδιά και ενήλικες: το ηχοτοπίο & οι σημασίες των ήχων του*. Κέρκυρα: Ελληνική Εταιρεία Ακουστικής Οικολογίας.

Schafer, R. M. (1977). *The Soundscape: Our Sonic Environment and the Tuning of the World*. Rochester, Vermont: Destiny Books.

Σχοινά, Κ. Δ. (2015). Περίπατος σε αστικά ηχοτοπία: μια διδακτική πρόταση. *Πρακτικά 7ου Πανελληνίου Συνεδρίου ΠΕΕΚΠΕ*, Βόλος.

Σχετικές ιστοσελίδες

<http://sounds.bl.uk/sound-maps/>

<http://www.acousticecology.org/>

<http://wfae.proscenia.net/>

<http://www.sfu.ca/sonic-studio/srs/index2.html>

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

<http://gym-mous-tripol.ark.sch.gr/soundtrack/soundtrack.html>

Διδακτικοί Στόχοι

- Να καταγράψουν ήχους της περιοχής και της καθημερινότητάς τους
- Να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν τους ήχους του περιβάλλοντος μέσω της αίσθησης της ακοής
- Να αντιληφθούν την αξία που έχει η αίσθηση της ακοής για την ανθρώπινη ζωή
- Να χαρακτηρίζουν και να αξιολογούν ήχους και μουσική χρησιμοποιώντας κατάλληλους όρους
- Να αυτοσχεδιάσουν δημιουργώντας τη δικιά τους μουσική σύνθεση

Λέξεις κλειδιά που χαρακτηρίζουν τη θεματική του σεναρίου

- Δάσος
- ακουστική οικολογία
- μουσική
- ήχοι
- ηχοτοπίο
- μουσική σύνθεση
- μουσικός αυτοσχεδιασμός

Υλικοτεχνική υποδομή

Η πρώτη φάση του εκπαιδευτικού σεναρίου μπορεί να γίνει στην αίθουσα πληροφορικής ή στην τάξη με τη χρήση του διαδραστικού πίνακα ή κάποιου laptop. Για τις υπόλοιπες φάσεις είναι απαραίτητη κάποια συσκευή ηχογράφησης, (π.χ. digital recorder, κινητό τηλέφωνο με δυνατότητα ηχογράφησης, laptop με ενσωματωμένο μικρόφωνο), συσκευή με δυνατότητα αναπαραγωγής αρχείων μουσικής (π.χ. cd-player, σταθερός υπολογιστής ή laptop, κινητό τηλέφωνο), διάφορα μουσικά όργανα και ηχοποιητικά αντικείμενα, χρώματα και μολύβια, λευκές κόλλες (μέγεθος Α3) και φωτογραφική μηχανή.

Τυπικός χρόνος αλληλεπίδρασης με το εκπαιδευτικό σενάριο σε διδακτικές ώρες για δουλειά εντός του σχολείου

3 ώρες

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Πνευματικά δικαιώματα ή άλλοι αντίστοιχοι περιορισμοί

Το υποβληθέν ψηφιακό σενάριο και το υλικό που το συνοδεύει δεν παραβιάζει τα προσωπικά δεδομένα, τα πνευματικά δικαιώματα, εμπορικά σήματα ή δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου. Σε περίπτωση που για την δημιουργία του σεναρίου έχει χρησιμοποιηθεί οποιοδήποτε υλικό ή στοιχεία που υπόκεινται σε δικαιώματα τρίτων (π.χ. αποσπάσματα από ταινίες, εικόνες, ήχο, μουσική κτλ.), η άδεια χρήσης έχει εξασφαλιστεί πριν από την υποβολή του σεναρίου.

Το παρόν Ψηφιακό Σενάριο χορηγείται με άδεια "Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike Greece 3.0". Δηλαδή, αυτό διατίθεται για ελεύθερη χρήση, αναπαραγωγή, αναδιανομή, παρουσίαση και αξιοποίηση, με την προϋπόθεση να μην υπάρχει πρόθεση εμπορικής εκμετάλλευσης. Απαιτείται αναφορά του δημιουργού ή του δικαιούχου της άδειας. Οποιοδήποτε παράγωγο έργο μπορεί να διανεμηθεί μόνο με την ίδια ή παρόμοια άδεια. Το παρόν διατίθεται στο κοινό για ελεύθερη χρήση, αναπαραγωγή, διανομή, παρουσίαση και αξιοποίηση. Απαιτείται αναφορά του δημιουργού ή του χορηγού της άδειας. Δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για εμπορικούς σκοπούς. Εάν τροποποιηθεί ή δημιουργηθεί κάτι νέο βασισμένο σε αυτό, αυτό που θα προκύψει θα μπορεί να διανεμηθεί μόνο με την ίδια ή παρόμοια άδεια (Creative Commons 3.0/CC BY - NC -SA 3.0). Οι δημιουργοί έχουν παραχωρήσει στο ΙΕΠ και το ΥΠΟΠΑΙΘ το δικαίωμα ελεύθερης χρήσης, αξιοποίησης και διάθεσης του υλικού με ηλεκτρονικά και έντυπα μέσα, στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό και για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Οι δημιουργοί εγγυώνται ότι το παρόν δεν προσβάλλει δικαιώματα τρίτων και δεν χρησιμοποιεί μελέτες ή προϊόντα τρίτων χωρίς νόμιμη άδεια αυτών.

Αναλυτικά στοιχεία Άδειας:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/gr/>

Εκτιμώμενο Επίπεδο Δυσκολίας

Μέτριας δυσκολίας

Τύπος Διαδραστικότητας

Ενεργός μάθηση

Επίπεδο Διαδραστικότητας

πολύ υψηλό

Προτεινόμενη ηλικιακή ομάδα

12-15

Εκπαιδευτική Βαθμίδα που απευθύνεται το σενάριο

Γυμνάσιο

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Σύνοψη φάσεων σεναρίου:

1η Φάση: Εισαγωγή στην ακουστική οικολογία: Ηχοτοπία

Χρονική Διάρκεια: 15λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: τάξη

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Δραστηριότητα Α
2. Ερώτηση Β1
3. Ήχος Β1
4. Δραστηριότητα Β
5. Ήχος Β3
6. Ερώτηση Β2
7. Ήχος Β4
8. Ερώτηση Β4
9. Ήχος Β2
10. Ήχος Β5
11. Ερώτηση Β5
12. Ήχος Β6
13. Ερώτηση Β6
14. Ερώτηση Β3
15. Ήχος Β7
16. Ερώτηση Β7
17. Φτιάξτε το δικό σας ηχοτοπίο
18. Δραστηριότητα Γ

2η Φάση: Ηχητικός χάρτης της τάξης και του σχολείου μας

Χρονική Διάρκεια: 30λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: τάξη, εσωτερικός κι εξωτερικός χώρος σχολείου

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

1. Ηχητικός χάρτης τάξης (παράδειγμα α)
2. Ηχητικός χάρτης τάξης (παράδειγμα β)
3. Ηχητικός χάρτης τάξης (παράδειγμα γ)
4. Ηχητικός χάρτης αυλής σχολείου (παράδειγμα δ)

3η Φάση: Ηχητικός περίπατος σε ένα δάσος

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: ένα δάσος ή κάποιο πάρκο

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Online (web based) λογισμικό επεξεργασίας ήχου (<https://audiotrimmer.com/>)
2. Δωρεάν λογισμικά για επεξεργασία ήχου
3. Δημοσίευση ηχητικών αρχείων στο aroree.org
4. Επεξεργασία και δημοσίευση των ηχητικών αρχείων

4η Φάση: Σύνθεση ενός ηχοτοπίου δάσους

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: τάξη

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Παράδειγμα γραφικής παρτιτούρας

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

1η Φάση: Εισαγωγή στην ακουστική οικολογία: Ηχοτοπία

Χρονική Διάρκεια: 15λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: τάξη

Στη φάση αυτή θα γίνει εισαγωγή στις έννοιες της "ακουστικής οικολογίας" και του "ηχοτοπίου" μέσα από τρεις δραστηριότητες. Οι μαθητές καλούνται να "ανοίξουν" τα αυτιά τους, ανασύροντας ακουστικές μνήμες και δημιουργώντας νέα ηχοτοπία.

Φύλλα εργασίας:

1. Δραστηριότητα Α

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12459>

2. Ερώτηση Β1

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12744>

3. Ήχος Β1

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 101

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12747>

4. Δραστηριότητα Β

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12748>

5. Ήχος Β3

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 101

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12752>

6. Ερώτηση Β2

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12755>

7. **Ήχος Β4**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 101

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12836>

8. **Ερώτηση Β4**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12840>

9. **Ήχος Β2**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 101

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12843>

10. **Ήχος Β5**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 101

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12844>

11. **Ερώτηση Β5**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12845>

12. **Ήχος Β6**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 101

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12846>

13. **Ερώτηση Β6**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12847>

14. **Ερώτηση Β3**

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12882>

15. **Ήχος Β7**

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης». Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 101

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12909>

16. Ερώτηση Β7

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12910>

17. Φτιάξτε το δικό σας ηχοτοπίο

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12913>

Σχόλιο: Στο κάτω μέρος της ακόλουθης ιστοσελίδας θα δείτε μία σειρά από τουβλάκια, τα οποία αντιπροσωπεύουν ήχους που προέρχονται από τη φύση, τον άνθρωπο και την τεχνολογία. Με το ποντίκι σας μεταφέρετε τα τουβλάκια στο χρονικό σημείο της μπλε οθόνης που επιθυμείτε, δημιουργώντας έτσι μία γραφική παρτιτούρα. Επιπλέον, μπορείτε να πειραματιστείτε με την ένταση των ήχων στην αριστερή μπάρα. Στο τέλος, πατήστε το play κι ακούστε τη μουσική δημιουργία σας!

18. Δραστηριότητα Γ

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1515#12915>

2η Φάση: Ηχητικός χάρτης της τάξης και του σχολείου μας

Χρονική Διάρκεια: 30λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: τάξη, εσωτερικός κι εξωτερικός χώρος σχολείου

Στη φάση αυτή οι μαθητές θα καταγράψουν με γραφικό τρόπο τα ηχοτοπία που χαρακτηρίζουν τη σχολική τους ζωή, σχεδιάζοντας τους λεγόμενους ηχητικούς χάρτες. Η μέθοδος διδασκαλίας που θα ακολουθηθεί είναι η ομαδοσυνεργατική και η ενεργητική μάθηση με τη μέθοδο της ανακάλυψης.

Στην αρχή (5'), γίνεται κατανοητό στους μαθητές μέσα από κάποιο παράδειγμα (όπως τα παραδείγματα που ακολουθούν), ότι η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει τη χαρτογράφηση κάποιας περιοχής μέσω του εντοπισμού των ήχων που τη χαρακτηρίζουν και της καταγραφής τους στο χαρτί είτε σε μορφή σκίτσου είτε

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

περιγραφικά με λέξεις είτε με ηχοποιητές λέξεις (π.χ. τσίου-τσίου).

Στη συνέχεια (15'), οι μαθητές θα χωριστούν σε ομάδες 4-5 ατόμων και θα εφοδιαστούν με λευκά χαρτιά ζωγραφικής (κατά προτίμηση μέγεθος Α3), μολύβια, χρώματα. Μεταξύ τους θα αποφασίσουν το ρόλο που θα έχει το κάθε μέλος της ομάδας, όπως ποιος ή ποιοι θα αναλάβουν το σχεδιασμό του ηχητικού χάρτη, καθώς και ποιο ηχοτοπίο θα καταγράψουν, επιλέγοντας ένα συγκεκριμένο χώρο του σχολείου (π.χ. την τάξη τους, το διάδρομο ή την εξωτερική αυλή). Ο καθηγητής μπορεί να ακολουθήσει για μικρό χρονικό διάστημα την κάθε ομάδα, ώστε να τους καθοδηγήσει στη γραφική καταγραφή των ήχων.

Στο τελευταίο μέρος της φάσης αυτής (10'), οι μαθητές έχουν επιστρέψει στην τάξη και κάθε ομάδα παρουσιάζει σύντομα το χάρτη της στους συμμαθητές της. Οι μαθητές απαντούν σε ερωτήσεις πάνω στο ηχοτοπίο που μελέτησαν, όπως:

Ποιος ήταν ο πιο ενδιαφέρον ήχος που άκουσαν;

Ποιος είναι ο ήχος που χαρακτηρίζει το ηχοτοπίο που χαρτογράφησαν;

Ποια συναισθήματα τους προκάλεσαν οι ήχοι που άκουσαν;

Είχαν παρατηρήσει ξανά αυτούς τους ήχους;

Πώς θα χαρακτήριζαν τους ήχους που κατέγραψαν; (π.χ. σιγανούς-δυνατούς, διακεκομμένους-σύντομους-συνεχόμενους, ενοχλητικούς-όμορφους, κ.τ.λ.)

(Τα παρακάτω παραδείγματα ηχητικών χαρτών προέρχονται από αντίστοιχη δραστηριότητα του Μουσικού Σχολείου Τρίπολης).

Φύλλα εργασίας:

1. Ηχητικός χάρτης τάξης (παράδειγμα α)

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1516#12970>

2. Ηχητικός χάρτης τάξης (παράδειγμα β)

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1516#12971>

3. Ηχητικός χάρτης τάξης (παράδειγμα γ)

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1516#12972>

4. Ηχητικός χάρτης αυλής σχολείου (παράδειγμα δ)

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1516#12973>

3η Φάση: Ηχητικός περίπατος σε ένα δάσος

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: ένα δάσος ή κάποιο πάρκο

Στη φάση αυτή θα πραγματοποιηθεί ένας ηχητικός περίπατος σε ένα δάσος (ή σε κάποιο πάρκο) με κύριο στόχο την εφαρμογή της ενεργητικής ακρόασης στην παρατήρηση του περιβάλλοντος. Στην αρχή του περιπάτου, οι μαθητές εφοδιάζονται με ηχογραφικά μέσα (π.χ. laptop, digital recorder, κινητά τηλέφωνα με δυνατότητα ηχογράφησης), φωτογραφικά μέσα (προαιρετικά), χαρτιά και μολύβια. Χρήσιμη θα ήταν η ύπαρξη παράλληλα ενός εκτυπωμένου δορυφορικού χάρτη (τύπου google map) του δάσους που εξερευνούν, ώστε να σημειώνουν κι εκεί τους ήχους που εντοπίζουν με μεγαλύτερη ακρίβεια. Ανάλογα με τα διαθέσιμα ηχογραφικά μέσα, οι μαθητές μπορούν να χωριστούν σε ομάδες και να αναλάβουν μία συγκεκριμένη εργασία: α) χειρισμός συσκευών ηχογράφησης, β) σχεδίαση ηχητικού χάρτη του δάσους, γ) λήψη φωτογραφιών, δ) ενημέρωση δορυφορικού χάρτη του δάσους.

Ακολουθεί το περπάτημα στα μονοπάτια του δάσους, εντοπίζοντας ήχους που το χαρακτηρίζουν. Παράλληλα, οι μαθητές ηχογραφούν τις ηχητικές πηγές που παρατηρούν και σχεδιάζουν τον ηχητικό χάρτη του δάσους.

Στο τέλος του περιπάτου, οι ομάδες συγκεντρώνονται και μοιράζονται την ακουστική εμπειρία που βίωσαν. Οι μαθητές σχολιάζουν τους ήχους που ανακάλυψαν και ηχογράφησαν, συζητώντας πάνω στα εξής διερευνητικά ερωτήματα:

1. Από πού προέρχονται οι ήχοι που ακούσαμε; (άνθρωπο, φύση, ζώα, κ.α.)
2. Πώς μπορούμε να τους χαρακτηρίσουμε; (π.χ. δυνατούς, διακριτούς, τρομακτικούς, κ.α.)
3. Ποιος ο ρόλος και ποιες οι συνέπειες των ήχων στη ζωή του ανθρώπου;
4. Με ποιο τρόπο τα ηχοτοπία δημιουργούν μία αίσθηση του χώρου;
5. Ποιος ήταν ο πιο ψηλός και ποιος ο πιο χαμηλός ήχος που ακούσατε;
6. Ποιος ήταν ο πιο όμορφος και ποιος ο πιο τρομακτικός;
7. Ποιοι ήχοι πιστεύετε ότι κινδυνεύουν να εξαφανιστούν και γιατί; (π.χ. ήχοι ζώων που εξαφανίζονται).
8. Πώς πιστεύετε ότι θα άλλαζε το ηχοτοπίο του δάσους, αν ο περίπατος γινότανε α) νύχτα, β) ενώ είχε

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με έδρα μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

χιονίσει, γ) κάποια άλλη εποχή, όπως το καλοκαίρι;

Φύλλα εργασίας:

1. Online (web based) λογισμικό επεξεργασίας ήχου (<https://audiotrimmer.com/>)

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1517#12995>

Σχόλιο: Πολύ εύκολη και γρήγορη λύση για μικρή επεξεργασία των ηχητικών αρχείων που συλλέχθηκαν στο δάσος, η οποία δεν προϋποθέτει προηγούμενη εγγραφή του χρήστη ή εγκατάσταση λογισμικού. Οι μαθητές ανεβάζουν το κάθε ηχητικό αρχείο με την επιλογή browse και μετά upload, στη συνέχεια το κόβουν στο σημείο που επιθυμούν, προσθέτουν τυχόν εφέ και το κατεβάζουν στον υπολογιστή τους στο επιθυμητό format. Πλέον τα αρχεία τους είναι έτοιμα προς δημοσίευση.

2. Δωρεάν λογισμικά για επεξεργασία ήχου

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1517#13027>

Σχόλιο: Σε περίπτωση που η πρόσβαση στο διαδίκτυο δεν είναι εύκολη, ή υπάρχει επιθυμία να μελετηθούν ενδεικτικά κάποια φυσικά χαρακτηριστικά των ήχων (π.χ. κυματομορφή,), ή και να χρησιμοποιηθούν πιο εξειδικευμένα εργαλεία επεξεργασίας των ήχων (π.χ. fade in - out, μιξάρισμα, προσθήκη sound effects), υπάρχει μία μεγάλη γκάμα λογισμικών, τα οποία είναι free source.

3. Δημοσίευση ηχητικών αρχείων στο aroree.org

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1517#13766>

Σχόλιο: Το aroree.org αποτελεί μία δωρεάν web-based πλατφόρμα, η οποία επιτρέπει την προσθήκη ηχογραφήσεων σε ένα σημείο στο δορυφορικό χάρτη. Εναλλακτικά, η δημοσίευση ηχοτοπίων με τη δυνατότητα προσθήκης φωτογραφιών μπορεί να γίνει σε κάποιο blog, στην ιστοσελίδα του σχολείου, στο soundcloud, στο youtube κ.α.

4. Επεξεργασία και δημοσίευση των ηχητικών αρχείων

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1517#13781>

4η Φάση: Σύνθεση ενός ηχοτοπίου δάσους

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: τάξη

Στην τέταρτη φάση του σεναρίου οι μαθητές ξεκινώντας από την εμπειρία τους κατά τον ηχητικό περίπατο στο δάσος (3η φάση), δημιουργούν συνεργατικά το δικό τους ηχοτοπίο.

Διάρθρωση της δραστηριότητας:

- 1) Αφόρμηση (5'): Παρότρυνση των μαθητών για ενασχόληση με μουσικά όργανα (π.χ. μικρά μουσικά κρουστά) και ηχοποιητικά αντικείμενα (π.χ. χαρτιά, ξύλα, σφυρίκτρες, φύλλα, ποτήρι με νερό κ.λ.π.) που υπάρχουν στην τάξη, ώστε να πειραματιστούν και να ανακαλύψουν τις ηχητικές τους δυνατότητες μέσα από το αυθόρμητο παιχνίδι και τον αυτοσχεδιασμό.
- 2) Σύνθεση ηχοϊστορίας και δημιουργία γραφικής παρτιτούρας (20'): Οι μαθητές ακούν τους ήχους που έχουν καταγράψει στην προηγούμενη φάση του σεναρίου από κάποια διαθέσιμη αναπαραγωγική πηγή ήχου (π.χ. cd player, υπολογιστής). Προσπαθούν να τους αναπαραγάγουν και να τους μιμηθούν χρησιμοποιώντας με δημιουργικό τρόπο τη φωνή τους, τα διάφορα διαθέσιμα μουσικά όργανα και ηχοποιητικά αντικείμενα, καθώς και το ίδιο τους το σώμα. Στη συνέχεια, οι μαθητές δημιουργούν μία ηχοϊστορία με θέμα το ηχοτοπίο του δάσους με τη μέθοδο του καταγισμού ιδεών. Συγκεκριμένα, προτείνουν ήχους που θα μπορούσαν να συνθέσουν το δικό τους ηχοτοπίο, όπως τιτίβισμα πουλιών, θρόισμα ανέμου, πτώση φύλλων κ.α. Παράλληλα, βρίσκουν τρόπους χρήσης των μουσικών και ηχητικών αντικειμένων που διαθέτουν, ώστε να μπορέσουν να αναπαραγάγουν και να μιμηθούν τους ήχους της ιστορίας τους. Τέλος, δημιουργούν μία στοιχειώδη δομή στην ιστορία τους, ουσιαστικά εντάσσοντας την παράμετρο του χρόνου στην εμφάνιση των διαφόρων ήχων. Ένας μαθητής αναλαμβάνει την καταγραφή στον πίνακα της τάξης των ήχων του δάσους με γραφικό τρόπο (βλ. παράδειγμα γραφικής παρτιτούρας παρακάτω), χωρίζοντας νοητά τον πίνακα σε παράλληλες γραμμές, οι οποίες αντιστοιχούν στους ήχους που θα δημιουργηθούν.
- 3) Σύνθεση ηχοτοπίου (15'): Στη συνέχεια, χωρίζονται σε δύο ομάδες κι ορίζεται ένας μαθητής ως μαέστρος. Η "ορχήστρα" ερμηνεύει την παρτιτούρα σύμφωνα με τις οδηγίες του μαέστρου. Ο μαέστρος, χρησιμοποιώντας τα χέρια του και με την καθοδήγηση του καθηγητή, προσπαθεί να εντάξει την παράμετρο των δυναμικών (piano, forte, κ.α.), επιλέγοντας κατά βούληση την εισαγωγή μικροδιαφορών στην απόδοση της έντασης των διαφορετικών ήχων. Επιπλέον, δίνει σημασία και σε άλλα μουσικά στοιχεία, όπως είναι το τέμπο της μουσικής σύνθεσης, η διάρκεια του κάθε ήχου ή ακόμα η μουσική φόρμα (π.χ. επανάληψη "μουσικής φράσης"). Εφ'όσον υπάρχει χρόνος, ο ρόλος του μαέστρου ανατίθεται και σε άλλους μαθητές. Η όλη διαδικασία ηχογραφείται με τα ηχογραφικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν στην τρίτη φάση.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

5) Αξιολόγηση εργασίας (5'): Στο τέλος του μουσικού αυτοσχεδιασμού, οι μαθητές αξιολογούν την όλη διαδικασία, σχολιάζοντας κατά πόσο είναι ευχαριστημένοι με το αποτέλεσμα, τα συναισθήματα που τους προκάλεσε η διαδικασία του ηχητικού περιπάτου στο δάσος και της μουσικής (ανα)σύνθεσής του, πόσο μπορούν να επιδράσουν στην ανθρώπινη ψυχολογία και στα συναισθήματα οι ήχοι που προέρχονται από ένα φυσικό περιβάλλον σε σύγκριση με εκείνους που χαρακτηρίζουν τα αστικά τοπία.

Σε κάποια άλλη χρονική στιγμή, ο καθηγητής ή οι μαθητές μπορούν να δημοσιεύσουν την ηχογράφιση / βιντεοσκόπηση της μουσικής δημιουργίας τους στην ιστοσελίδα του σχολείου και σε άλλες σελίδες του διαδικτύου (π.χ. SoundCloud, Youtube).

Διδακτικοί στόχοι:

Μετά την ολοκλήρωση της 4ης φάσης του σεναρίου ο μαθητής θα μπορεί:

1. να συνεργάζεται με τους συμμαθητές του
2. να πειραματισθεί με τα μουσικά όργανα και τους ήχους
3. να αναπτύξει τις ακουστικές κι αυτοσχεδιαστικές μουσικές του ικανότητες
4. να κατανοήσει μουσικές έννοιες, όπως τη δομή, την ένταση, το ηχόχρωμα, το ρυθμό και τη διάρκεια, τις δυναμικές, καθώς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε μουσικού οργάνου
5. να αντιληφθεί τη σύνδεση των ήχων της καθημερινής ζωής με συναισθήματα και συμβολισμούς
6. να κατανοήσει ότι μία μουσική σύνθεση μπορεί να ξεκινήσει από μία ιδέα και να εκφράσει συναισθήματα και προβληματισμούς.

Φύλλα εργασίας:

1. Παράδειγμα γραφικής παρτιτούρας

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/12382/1518#13847>

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.